

บทที่ ๑

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

มนุษย์ย่อมมีความแตกต่างกันและคล้ายคลึงกันในเรื่อง รูปร่าง หน้าตา สีผิว สันนิษ หรือสันนิษตา เมื่อบุคคลที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันมารวมกันเป็นกลุ่มที่แตกต่างไปจากกลุ่มอื่น ทำให้เกิดความเข้าใจว่า ความแตกต่างระหว่างคนต่างกลุ่มเนื่องมาจากมีเชื้อชาติต่างกัน ซึ่งคำว่า "เชื้อชาติ" ในทางวิชาการ หมายถึง "กลุ่มคนที่มีลักษณะทางร่างกายอย่างเดียวกัน ลักษณะดังกล่าวจะต้องถ่ายทอดจากพ่อแม่ไปสู่ลูกหลานได้ทางกรรมพันธุ์" ^๑ ไม่ได้หมายถึงลักษณะอื่นนอกเหนือไปจากที่กล่าวนี้ ดังนั้น คนที่รวมเชื้อชาติเดียวกัน คือ มีลักษณะต่าง ๆ ทางชีววิทยาอย่างเดียวกันอาจมีภาษาและวัฒนธรรมต่างกันได้ และคนที่รวมภาษาและวัฒนธรรมเดียวกันก็อาจจะต่างเชื้อชาติกันได้ อนัสตาซี (Anastasi) ^๒ กล่าวว่า วัฒนธรรมทำให้คนในแต่ละชาติมีความเป็นอยู่แตกต่างกัน สันนิษชาติและเชื้อชาติโดยตัวของมันเองแล้วมิได้ทำให้คนแตกต่างกัน นั่นคือคนไทยเชื้อชาติไทยต่างจากคนจีนเชื้อชาติจีนก็เนื่องจากวัฒนธรรมของทั้งสองชาติแตกต่างกัน พัทยา สายหู ^๓ อธิบายความหมายของ "วัฒนธรรม" ตามหลักวิชาการว่าหมายถึง "วิธีการต่าง ๆ ที่มนุษย์คิดประดิษฐ์ขึ้นมาเพื่อช่วยในการดำรงชีวิตอยู่ในโลก วิธีการเหล่านี้อาจเป็นวัตถุประสงค์ของ

^๑ พัทยา สายหู เอกสารประกอบวิชามานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (อัครสำเนา), หน้า ๓.

^๒ Anne Anastasi, Differential Psychology (New York: The Macmillan Company, 1960), pp. 542 - 630.

^๓ พัทยา สายหู, เรื่องเดิม, หน้า ๑

หรือแสดงความคิดเห็นได้แต่เป็นผู้ฟัง เนื่องจากผู้พูดหรือประธานในที่ประชุมมีวิสัยทัศน์
 คุณวุฒิสูงกว่า ทำให้การแก้ปัญหาารวมกันเป็นไปอย่างล้าช้า ซึ่งในการบริหารงานใด ๆ
 ก็ตาม จำเป็นต้องมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันระหว่างผู้บริหารและผู้ร่วม
 งาน จากการวิจัยของ วิวราพร เทพวีรพงศ์ พบว่านิสัยที่มีความเกรงใจน้อยจะมีการ
 แก้ปัญหา การซักถามปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนคุณภาพของข้อคิดเห็น เหตุผลและข้อเสนอแนะ
 ดีกว่านิสัยที่มีความเกรงใจมาก ในขณะที่เดียวกันก็มีความคล่องแคล่วในการพูด กล่าวแสดง
 ออก ตื่นตัว ตัดสินใจเด็ดเดี่ยว ฟังตนเอง และแสดงความเป็นผู้นำได้ดีกว่า มีทัศนคติที่ตี
 ตอการทำงานมากกว่าผู้ที่เกรงใจมาก แสดงให้เห็นว่าความเกรงใจเป็นอุปสรรคต่อการ
 บริหารงานมากมายเพียงไร /

คำนิยามอีกแบบหนึ่งที่สำคัญและควรกล่าวถึงเช่นกัน คือ ความต้องการสัมฤทธิ์ผล
 หรือเรียกว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ซึ่งหมายถึง "ความสามารถที่จะทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดให้สำเร็จ
 ลุล่วงไปด้วยดี แข่งขันกันด้วยมาตรฐานอันดีเยี่ยม หรือทำดีกว่าบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง มีความ
 พยายามเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ มีความรู้สึกสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ และมีความ
 วิตกกังวลเมื่อประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลว จากความหมายข้างต้นนี้ ถ้า
 บุคคลส่วนใหญ่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงย่อมทำให้บุคคลเหล่านั้นมีความพยายามและความ
 อุตทน เพื่อเอาชนะและบรรลุเป้าหมายที่ตนตั้งไว้ และพยายามทำสิ่งใดก็ตามด้วยมาตรฐาน
 อันดีเยี่ยม ก็จะทำให้สังคมหรือชาติที่บุคคลเหล่านั้นอาศัยอยู่ มีความเจริญก้าวหน้าทาง

วิวราพร เทพวีรพงศ์ "การศึกษาความเกรงใจกับพฤติกรรมกรรมการแก้ปัญหาในกลุ่ม"
 ปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร, ๒๕๑๔.

David C. McClelland, et. al. The Achievement Motive.
 (New York: Appleton - Century Croffs, Inc., 1953), pp. 110 - 111.

เศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว หมายความว่า สรทต^{๕๕} ไคกล่าวถึงการวิจัยของแมคคัลแลนด์ (McClelland) เกี่ยวกับพลังสูงใจในทางเศรษฐกิจที่พบว่า ประเทศที่มีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว ประชาชนมีความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูงกว่าประเทศที่มีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจช้า ในประเทศที่ก้าวหน้ารวดเร็วทางเศรษฐกิจความมั่งคั่งทางสัมฤทธิ์ส่วนใหญ่มีลักษณะที่แสดงถึงการกระตือรือร้น ทางทางพันธุกรรมต่าง ๆ เพื่อบรรลุเป้าหมาย ส่วนประเทศที่ก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ ความต้องการสัมฤทธิ์ส่วนใหญ่มีลักษณะที่แสดงเพียงความปรารถนาที่จะบรรลุเป้าหมาย และมีความยินดียินยอมในความสำเร็จหรือไม่เท่านั้น ไม่แสดงถึงความมานะอดทน ท้าทายที่จะไปสู่เป้าหมาย ขอสรุประการหนึ่งของการวิจัย ก็คือ สมัยใดที่คนในชาติโดยเฉพาะผู้ใหญ่ที่มีส่วนในการศึกษาอบรมแก่เด็ก ให้มีความต้องการสัมฤทธิ์สูง ความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทางเศรษฐกิจมักจะเกิดตามมาในระยะ ๒๐ - ๓๐ ปี ใหลัง ในทำนองตรงข้ามถ้าสมัยใดที่คนในชาติมีความต้องการสัมฤทธิ์ต่ำ หลังจากสมัยนั้นไปการพัฒนาเศรษฐกิจก็มักจะดำเนินไปอย่างเชื่องช้า

นอกจากจะมีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจแล้วแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ยังเกี่ยวข้องกับสติปัญญาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังเช่นการศึกษาของกรอสเบค (Groesbeck) ที่พบว่าลักษณะสำคัญของบุคคลที่มีความต้องการสัมฤทธิ์ผลสูงและความต้องการความสัมพันธ์สูงจะเป็นผู้ที่มีความประพฤติประจําใจและมีความรับผิดชอบ ใฝ่สติปัญญาอย่างมีประสิทธิภาพ ไม่มีความ

๕๕ หมายความว่า สรทต^{๕๕}, "การศึกษาพัฒนาการจากแง่จิตวิทยา (พลังสูงใจทางเศรษฐกิจ)" ทฤษฎีและแนวความคิดในการพัฒนาประเทศ เรียบเรียงโดย อมร รักษาสัตย์ และจิตติมา กรรณเสฏฐ์ คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๐๘.

^{๖๐} Byron L. Groesbeck, "Toward Description of Personality in Terms of Configuration of Motive." in Atkinson, Motives in Fantasy, Action and Society (New Delhi: Affiliated East-West Press PVT. LTD., 1966), pp. 383 - 399.

เครียดทางอารมณ์ เป็นที่ชอบพอของครูร่วมงาน และการศึกษาของ โรเซน^{๑๑} (Rosen) พบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งวัดด้วยคะแนนเฉลี่ยและความมุ่งมั่นในการศึกษา

องค์ประกอบที่สำคัญอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ก็คือ เชื้อชาติ และสัญชาติ จริงอยู่แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์นั้นฝังแน่นอยู่ในวัฒนธรรมโดยทั่วไป เป็นคนว่า ศาสนา ในการดำเนินชีวิต และที่สำคัญคือ วิธีการที่บิดามารดาอบรมเลี้ยงดูบุตร ครอบครัวยุคหนึ่ง กลางทางสังคมในการถ่ายทอดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และคุณธรรมแบบต่าง ๆ ของสังคมให้กับ เด็กรุ่นหลัง ในเชื้อชาติที่ต่างกันการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาแตกต่างกันด้วย เพราะพรณ ประพิศรภา^{๑๒} วิจัยพบว่า การอบรมสั่งสอนของเด็กไทยและเด็กลูกจีนมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ จากการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของเชื้อชาติในเรื่อง การอบรมเลี้ยงดู ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาการของเด็กว่าต่อไปจะมีบุคลิกลักษณะเป็นแบบใด มีค่านิยมยึดถือแบบใด แมวากคนจีนและคนไทยจะได้อยู่รวมกันมานานแล้วก็ตาม แพบจะเรียกได้ว่าคนจีนถูกกลืนให้เป็นไทย การดำเนินชีวิตของคนจีนในประเทศไทยได้เปลี่ยนทัศนคติไปหลายประการ "เช่นถือว่าเมืองไทยเป็นบ้านเกิดเมืองนอน การใช้ภาษาไทยในครอบครัวมากขึ้น การจัดบ้านแบบตะวันตก การเปลี่ยนแปลงในการประกอบอาชีพ"^{๑๓} แต่เป็นการเปลี่ยนแปลงในครอบครัวชั้นสูงซึ่งมีอยู่ส่วนน้อย คนจีนส่วนใหญ่ยังยึดถือในขนบธรรมเนียม

^{๑๑}Bernard C. Rosen "The Achievement Syndrome : A Psychocultural Dimension of Social Stratifications." In Atkinson Motives in Fantasy, Action and society, (New Delhi : Affiliated East - West Press PVT.LTD., 1966), pp. 495-508.

^{๑๒}พรณ ประพิศรภา, "การศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ผลกับการอบรมสั่งสอนของบิดามารดาตามทัศนคติของเด็กวัยรุ่นไทยและเด็กวัยรุ่นลูกจีน" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาวิทยาลัย แผนกวิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๐๘.

^{๑๓}ยู่เฟค มิลลิแกน, "บทบาทของคูนจีนในประเทศไทย (The Role of the Chinese in Thailand)" วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาการปกครอง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๐, หน้า ๑๘๓.

ประเพณีเดิมอยู่มาก ยังนิยมที่จะส่งบุตรธิดาเข้าเรียนในโรงเรียนที่สอนภาษาจีนแต่เริ่ม
เข้าเรียนได้ ใ้ภาษาจีนในครอบครัว โดยเฉพาะในครอบครัวชั้นกลางและชั้นต่ำซึ่งจะ
สังเกตได้โดยทั่วไป

บลันชาร์ด (Blanchard) ได้บรรยายเกี่ยวกับบุคลิกภาพของคนไทย
ว่าบุคลิกภาพของคนไทยนั้น มีความเกรงใจสูง ไม่พยายามทำตนให้คนอื่นยุ่งยาก มักชอบ
ใช้คำว่า "ไม่เป็นไร" เพื่อรักษามิตรภาพระงับความโกรธ ส่วนคนจีนสังเกตได้ว่ามีคุณธรรม
อยู่ที่คิดตัวเลข ยกย่องเงิน ถ้อยคำที่ว่า "เพราะเงินทำอะไรได้ทั้งนั้น เงินคือเงิน มีเงินแล้ว
ทานอาจให้มีปีศาจลากรถของท่านให้ก็ได้"

สกินเนอร์ (Skinner) ได้สังเกตเห็นว่าคนจีนเป็นผู้ที่มีความอดุสาหะ ขยัน
ขันแข็ง เต็มใจทำงานทุกชนิด มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน มีความทะเยอทะยานต้องการความ
มั่นคงและความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ ชอบทำสิ่งใหม่ ๆ กล้าเสี่ยง และเป็นผู้ที่ชอบความ
อิสระ ซึ่งเปรียบเทียบกับคนไทยแล้ว คนไทยโดยทั่วไปเป็นผู้ที่เกียจคร้าน ทำงานเพื่อ
สนองความต้องการของตนในระยะนั้น พอใจในสิ่งที่ตนมีอยู่แล้วไม่สนใจเรื่องเงินทอง
หรือความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ รั้กษารั้กษานิยมและพอใจที่จะพึ่งพาอาศัยผู้อื่น บลันชาร์ด^{๑๓}
(Blanchard) ได้ให้ทัศนะสอดคล้องกันว่า คนไทยมีชีวิตอยู่เพื่อปัจจุบัน คนจีนมีความ
อดกลั้นความต้องการในวันนี้เก็บเงินไว้เพื่อความสบายในวันหน้า

^{๑๒} Wendell Blanchard Thailand: its people, its society, its culture. (New Haven: Hraf Press, 1958), pp. 479 - 485.

^{๑๓} เสฐียรโกเศศ ชีวิตชาวไทยสมัยก่อน (พระนคร: ราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๑๐), หน้า ๕๘

^{๑๔} William G. Skinner Chinese Society in Thailand. An Analytical History. (New York: Cornell University Press, 1957), p.91.

^{๑๕} Wendell Blanchard, loc. cit.

จากข้อความดังกล่าว ทำให้มองเห็นได้ว่า คนไทยและคนจีนมีลักษณะที่เหมือนกัน ในแง่ที่ต่างก็ยึดถือในจารีตประเพณี แต่ค่านิยมบางอย่างต่างกัน คนไทยมีความเกรงใจมากกว่าคนจีนไม่เน้นในเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แต่เน้นในด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ความต้องการความสัมพันธ์มีน้อย ส่วนคนจีนเห็นได้ชัดว่าเน้นในเรื่องแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความต้องการความสำเร็จสูง มีลักษณะตรงตามความหมายของการมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ที่กล่าวข้างต้น ลักษณะต่าง ๆ ของคนไทยและคนจีนนี้ สอดคล้องกับทฤษฎีสังคมไมตรีสัมพันธ์ ซึ่งวีระยุทธ วิเชียรโชติ^{๑๘} ได้ศึกษาถึงลักษณะของสังคมสองแบบ แบบหนึ่งเรียกว่าสังคมไมตรีสัมพันธ์ หมายถึง การที่คนในสังคมนั้นมีค่านิยมที่เอื้อพรหมลิขิต และถือสิ่งศักดิ์สิทธิ์เคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ มีความเกรงใจมาก มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มุ่งหาความสุขในปัจจุบันแบบสืบเบียดมือ มีลักษณะระงับเก็บกอด ไม่กล้าแสดงตน มีความเสียมใจยืมตัว และมีค่านิยมอัตตาธิปไตย ส่วนสังคมแบบสัมฤทธิ์สัมพันธ์ มีค่านิยมทางอัตลิขิต และทางวิทยาศาสตร์ ถือความอิสระส่วนตัว ความเผื่อแผ่น้อย ซึ่งมีพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่ไขเกณฑความสามารถ และความสำเร็จในการทำงานเป็นสำคัญ ออกใคร่ได้ลงทุนไว้มุ่งอนาคตแบบออกเปรี้ยวไว้กินหวาน พึ่งตนเองสูง มีความต้องการทำอะไรให้สำเร็จ ขอบการแข่งขัน มีความเกรงใจน้อย และมีค่านิยมประชาธิปไตย

ซึ่งลักษณะของสังคมทั้งสองแบบมีความเกี่ยวเนื่องกัน ในทุกสังคมจะมีลักษณะสังคมทั้งสองแบบนี้อยู่ด้วยกันเสมอ เพียงแต่ว่าถ้าสังคมใดมีลักษณะคอนไปทางสัมฤทธิ์สัมพันธ์สูง ก็เรียกสังคมนั้นว่าเป็นสังคมสัมฤทธิ์สัมพันธ์ ถ้าสังคมใดมีลักษณะคอนไปทางไมตรีสัมพันธ์สูง ก็เรียกสังคมนั้นว่าเป็นสังคมไมตรีสัมพันธ์

ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่าคนจีนมีลักษณะสัมฤทธิ์สัมพันธ์สูง ส่วนคนไทยมีลักษณะไมตรีสัมพันธ์สูง ปัญหาจึงอยู่ที่ว่าทั้งคนจีนและคนไทยนั้นมีความแตกต่างในเรื่องความเกรงใจจริงหรือไม่ ในเมื่อความเกรงใจของคนไทยเปรียบได้กับการเสียหน้าซึ่งมีอยู่ใน

^{๑๘}วีระยุทธ วิเชียรโชติ "ทฤษฎีสังคมไมตรีสัมพันธ์" ศึกษานวคณด ๖

วัฒนธรรมของจีน ๑๕ ควบคู่กันผู้วิจัยจึงมีความสนใจใคร่ที่จะศึกษาว่าคนไทยและคนจีน มีความเกรงใจแตกต่างกันอย่างไร และความเกรงใจมีความสัมพันธ์หรือไม่ กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผลการศึกษาจะทำให้เข้าใจค่านิยมบางอย่างของคนไทยและคนจีน ทั้งส่วนที่ดีและไม่ดี และช่วยให้เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขค่านิยมบางอย่างของคนไทยที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ และสร้างเสริมค่านิยมบางอย่างที่จำเป็น เพื่อให้อนุชนรุ่นหลังได้มีค่านิยมที่สอดคล้อง และเหมาะสมกับสังคมประชาธิปไตย

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาในด้านความเกรงใจ

วีระยุทธ วิเชียรโชติ และ นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ ๒๐ ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับลักษณะและธรรมชาติของความเกรงใจในโครงการวิจัย สาขาปรัชญา สภาวิจัยแห่งชาติ เพื่อจะทราบว่า "ความเกรงใจ" ที่มีปรากฏอยู่ในความรู้สึกนึกคิดของคนไทยนั้น คืออะไร มีลักษณะและธรรมชาติอย่างไร มีสาเหตุจากอะไร และมีผลเสียอย่างไรต่อบุคคลและส่วนรวม กลุ่มประชากรที่ใช้ศึกษามีหลายประเภท คือ ชาวบ้านจังหวัดราชบุรี สุพรรณบุรี และกาญจนบุรี จำนวน ๑๕๐ คน นิสิตนักศึกษาจำนวน ๑๐๐ คน นิสิตนักศึกษาที่มาจากต่างจังหวัดต่าง ๆ จำนวน ๑๐๙ คน ข้าราชการครูในจังหวัดพระนครและสมุทรปราการ ๕๐ คน และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดสมุทรปราการ ๑๕๒ คน วิธีการศึกษาได้ใช้แบบสอบถามชนิดต่าง ๆ เช่น ใช้การทดสอบโดยวิธีสัมพันธ์ค่าและพฤติกรรมกับการให้เขียนเรื่องประทับใจ แบบสอบถามชนิดสัมพันธ์ค่าโดยกำหนดค่า "เกรงใจ" และ "ไม่เกรงใจ"

^{๑๕} Wendell Blanchard, op.cit., p. 482.

^{๒๐} วีระยุทธ วิเชียรโชติ, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

เป็นหลัก และให้เล่าเรื่องประทับใจเกี่ยวกับความเกรงใจและไม่เกรงใจ ให้ผู้ผลัดผลเสีย
ของความเกรงใจ และบรรยายลักษณะคนที่เกรงใจและไม่เกรงใจ โดยแบ่งระยะเวลาการทำวิจัย
เป็น ๓ ครั้ง ครั้งแรกศึกษาหาลักษณะของความเกรงใจ ครั้งที่สองหาสาเหตุ และครั้งที่สาม
ทราบลักษณะผลดีผลเสียของความเกรงใจ

ผลการศึกษาวิจัยครั้งที่ ๑ วีระยุทธ วิเชียรโชติ ได้สร้างโครงหุ่นเรียกว่า
"โครงหุ่นบุคคลสัมพันธ์" แล้วทำการศึกษาลักษณะของความเกรงใจตามองค์ประกอบ
อย่างในโครงหุ่นที่สร้างขึ้นได้ผลดังนี้

๑. องค์ประกอบทางอาวเอค กล่าวถึงคุณลักษณะทางค่านิยม เช่น เชื่อว่าความ
เกรงใจเป็นสมบัติของผู้ดี คนที่เกรงใจเป็นคนดี ไม่รบกวนผู้อื่น กล่าวผู้อื่นจะไม่พอใจ
หรือขายหน้า

๒. องค์ประกอบทางพฤติกรรม เช่น พฤติกรรมทางบุคคลสัมพันธ์ เกรงว่าความ
สัมพันธ์จะเสื่อมไป ถือว่าความเกรงใจเป็นอุปนิสัยของคนไทย และถือว่าคนที่ได้รับการศึกษา
อบรมจะเกรงใจ

๓. องค์ประกอบทางความรู้ เช่น คนที่มีความรู้ความสามารถทำให้ผู้อื่น
เกรงใจ

๔. องค์ประกอบทางเจตนาธรรม เช่น เมื่อตั้งใจจะทำสิ่งใด แต่เกิดความ
เกรงใจจึงไม่กล้ากระทำ

๕. องค์ประกอบทางคุณภาพแห่งตนและผู้อื่น เป็นการป้องกันตนเองและผู้อื่น
การเคารพในสิทธิ์ของผู้อื่น

๖. องค์ประกอบทางบทบาทสัมพันธ์ สถานภาพและบทบาทที่ต่างกันทำให้เกิด
ความเกรงใจ เช่น ตำแหน่งหน้าที่ อายุ ชาติกำเนิด คุณวุฒิ เพศ ความสนิทสนม ซึ่งสิ่ง
เหล่านี้ทำให้เกิดความเกรงใจมากน้อยไม่เท่ากัน

ผลการวิจัยครั้งที่ ๒ คำนสาเหตุความเกรงใจ พบว่ามีสาเหตุมาจากเพื่อน ครู
พ่อแม่ ผู้มีพระคุณ ผู้มีอาวุโสกว่า ผู้บังคับบัญชา ส่วนสาเหตุของความไม่เกรงใจมาจาก
คนไม่ดี คนเห็นแก่ตัว คนที่ไม่มีมารยาท และคนอกตัญญู

ผลการวิจัยครั้งที่ ๓ คำนวณผลของความเกรงใจพบว่าทำให้ครองรอย ไมกล้า
ขอร้องเอาเปรียบผู้อื่น ทำให้คิดเวลา ทำให้พูดเท็จ ไมกล้าทำอะไรตามใจตนเอง ไมกล้า
รบกวน ไมกล้าทำให้ผู้อื่นผิดหวัง ส่วนผลของความไม่เกรงใจทำให้เสียดัง ไม่ตรงต่อเวลา
ทำให้เสียประโยชน์ หย่อนสมรรถภาพ

ฟิลลิปส์ (Phillips) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพของบุคคล
และลักษณะแห่งสังคมของชาวนา เช่น พบว่า คนไทยเคารพและตระหนักดีในสิทธิของผู้อื่น
คือไม่กระทำการใดที่สื่อถึงการเหยียดหยาม หรือทำให้ผู้อื่นอับอาย มีความเคารพเชื่อฟัง
ผู้ที่มีอาวุโสก่อน ผู้น้อยจะต้องเชื่อฟังและทำตามผู้ใหญ่สั่ง ไม่ว่าจะตนเองจะเห็นด้วยหรือไม่
ก็ตาม เมื่อไม่พอใจ จะพยายามระงับความรู้สึกโกรธ หรือไม่พอใจนั้นเสีย ซึ่งสอดคล้อง
กับผลการวิจัยของ วีระยุทธ วิเชียรโชติ ตามที่กล่าวมาแล้ว

ในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ ประสิทธิ์ บัวคดี ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบระหว่าง
ความวิตกกังวล ความเกรงใจ และความคิดสร้างสรรค์ ของนักเรียนไทยในต่างจังหวัด
นักเรียนไทยในกรุงเทพฯ และนักเรียนนานาชาติ ซึ่งกำลังศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
จำนวน ๔๑๖ คน พบว่าความเกรงใจมีความสัมพันธ์แบบเส้นโค้งกับความวิตกกังวลและ
ความคิดสร้างสรรค์ หมายความว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีความเกรงใจน้อยและเกรงใจมากจะ
มีความวิตกกังวลสูง แต่คนที่มีความเกรงใจปานกลางมีความวิตกกังวลต่ำ และคนที่มีความ
เกรงใจน้อยและเกรงใจมากจะมีความคิดสร้างสรรค์น้อย ส่วนคนที่มีความเกรงใจปานกลาง
จะมีความคิดสร้างสรรค์มาก

^{๒๑} Herbert P. Phillips Thai Peasant Personality: The Patterning
of Interpersonal Behavior in the Village of Bang Chan. (Berkeley:
University of California Press, 1966,)

^{๒๒} ประสิทธิ์ บัวคดี "การศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวล ความเกรงใจ
และความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนไทยในต่างจังหวัด นักเรียนไทยในกรุงเทพฯ และ
นักเรียนนานาชาติ ชั้น ม.ศ. ๓ " วิทยุงานพันธการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษา
ประสานมิตร ๒๕๑๔

๑๑

จากการเปรียบเทียบความเกรงใจระหว่างเด็กไทยกับเด็กนานาชาติพบว่า นักเรียนนานาชาติมีความเกรงใจน้อยกว่านักเรียนไทยทั้งสองกลุ่ม และเปรียบเทียบในนักเรียนไทยทั้งสองกลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน ในด้านความแตกต่างระหว่างเพศพบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความเกรงใจไม่แตกต่างกัน

ได้มีการศึกษาถึงความเกรงใจที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรอื่นโดย บุญลือ ทองอยู่^{๒๓} คือการศึกษาความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของความคิดแบบสอบสวน (Inquiry) กับ ผลสัมฤทธิ์ทางวิทยาศาสตร์และความเกรงใจ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ ปีการศึกษา ๒๕๑๓ ของโรงเรียนยออันนาคีรภัก จำนวน ๑๔๓ คน ชาย ๖๖ คน หญิง ๗๗ คน เครื่องมือที่ใช้มีแบบทดสอบความต้องการ สอบสวนชนิดรูปภาพและแบบทดสอบความต้องการแบบสอบสวนชนิดข้อความ แบบทดสอบความเกรงใจ แบบทดสอบวิทยาศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่มีปริมาณความเกรงใจต่างกันมีความคิดแบบสอบสวนไม่ต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และผลสัมฤทธิ์ในวิชาวิทยาศาสตร์ มีความสัมพันธ์ไปในทางบวกกับความคิดสอบสวน และมีแนวโน้มที่แสดงให้เห็นว่า ความเกรงใจมีความสัมพันธ์เป็นเส้นโค้งกับความคิดแบบสอบสวนและผลสัมฤทธิ์ทางวิทยาศาสตร์

ยังมีการศึกษาเรื่องความเกรงใจที่น่าสนใจอีกเรื่องหนึ่งคือการศึกษาความเกรงใจกับพฤติกรรมการแก้ปัญหาในกลุ่มของวีราพร เทพวีระพงศ์^{๒๔} โดยแยกศึกษาตามเพศ ความเกรงใจ และผู้อาวุโส และความสัมพันธระหว่างความเกรงใจกับค่านิยมทางไมตรีสัมพันธ์ ความคิดสร้างสรรค์ และความเป็นผู้นำ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาเป็นนิสิตปีที่ ๓ วิทยาลัยวิชาการศึกษาระสานมิตร จำนวน ๕๓๖ คน ชาย ๓๔๔ คน หญิง ๑๘๘ คน ในด้านความเกรงใจพบว่า ความเกรงใจมีความสัมพันธ์แบบเส้นตรงในทางบวกกับค่านิยม

^{๒๓} บุญลือ ทองอยู่ "การศึกษาความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างของความคิดแบบสอบสวน (Inquiry) กับผลสัมฤทธิ์ทางวิทยาศาสตร์ และความเกรงใจ "ปริทัศน์นพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัยวิชาการศึกษาระสานมิตร, ๕๑๔.

^{๒๔} วีราพร เทพวีระพงศ์, เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน

ทางโมตรสัมพันธ มีความสัมพันธ์แบบเส้นโค้งกับความคิดสร้างสรรค์ และไม่มีความสัมพันธ์
กับความเป็นผู้นำ

การศึกษาในค่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ได้มีการศึกษาวิจัยเพื่อยืนยันว่า ทุกวัฒนธรรมยอมมีค่านิยมลักษณะของแรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์อยู่ ซึ่ง โรบบัสซิน และ โกลด์สไตน์ (Roboussin and Goldstein)^{๒๕}
ได้ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักศึกษาชาวนาวาโฮกับนักศึกษาผิวขาวโดยอาศัย
ข้อสมมุติฐานเบื้องต้นจากนักมานุษยวิทยาว่า ในวัฒนธรรมของชาวนาวาโฮนั้นไม่ได้เน้นหนัก
ในเรื่องที่เกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผลจากการวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จากกลุ่มตัวอย่าง
ที่เป็นนักศึกษาชาวนาวาโฮและนักศึกษาชาวผิวขาวพบว่า มีผลตรงข้ามกับสมมุติฐานที่ตั้งไว้
นั่นคือนักศึกษาชาวนาวาโฮมีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่านักศึกษาผิวขาวอย่างมาก

โรเซน (Rosen)^{๒๖} ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ในค่านต่าง ๆ กับแรงจูงใจใฝ่
สัมฤทธิ์ประการหนึ่งคือ การศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของเชื้อชาติชนกลุ่มน้อยและความ
สัมฤทธิ์ผล เพื่อแสดงว่ามีความแตกต่างทางค่านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่เนื่องมาจากการอบรม
สั่งสอนในวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ชนชาติที่ศึกษา คือ ชาวฝรั่งเศส - แคนาดา ชาวอิตาลี
ชาวกรีก ชาวยิว ชาวนิโกร และกลุ่มที่นับถือนิกายโปรแตสแตนท์ โดยไซภาพ (T.A.T.)
ให้บุตรของชนชาติเหล่านี้ทำ เพื่อแยกกลุ่มที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงและกลุ่มที่มีแรงจูงใจ

^{๒๕} Roland Roboussin: Joel W. Goldstein, "Achievement
Motivation in Navaho and white students." Journal of American An
Anthropologist 1966, 68 (3), 740 - 745.

^{๒๖} Bernard C. Rosen, "Race Ethnicity and Achievement Syndrome."
American Sociological Review. 1961, 24 (1), 47 - 60.

ใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ และใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูสั่งสอนของวินเทอร์บอททอม (Winterbottom)

ผลของการวิจัยแสดงว่า ประชากรกลุ่มน้อยทั้ง ๒ กลุ่ม เน้นการฝึกความอิสระและการฝึกความสัมฤทธิ์ผลต่างกัน เขาพบว่าชาวกรีก ยิวและกลุ่มที่นับถือโปรแตสแตนท์มีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าชาวอิตาลี ฝรั่งเศส-แคนาดา และชาวนิโกร และพบว่าชาวนิโกรมีระดับความทะเยอทะยายสูงกว่าชาติอื่น ๆ

สำหรับการวิจัยในประเทศไทยเริ่มด้วย เพราพรรณ ประพิตรภา^{๒๓} ได้ศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับการอบรมสั่งสอนของบิดามารดาตามทัศนคติของเด็กวัยรุ่นไทยและเด็กวัยรุ่นลูกจีน กลุ่มตัวอย่างประชากร เป็นเด็กชายวัยรุ่นไทยและเด็กชายวัยรุ่นจีนจากโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพระนคร จำนวน ๑๑๐ คน เป็นลูกจีน ๕๕ คน ลูกไทย ๕๕ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบเติมคำประโยคให้สมบูรณ์ และแบบสอบถามการอบรมสั่งสอน ผลที่ได้คือเชื้อชาติและการอบรมสั่งสอนมีความสัมพันธ์กัน เด็กลูกไทยและเด็กลูกจีนฝึกอบรมสั่งสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญเพียงด้านเดียว คือการไหว้รางวัลและการลงโทษในกลุ่มที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ส่วนกลุ่มที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ มีความแตกต่างกันในด้านการฝึกความสัมฤทธิ์ผล การไหว้รางวัล และการลงโทษ และในกลุ่มที่มีเชื้อชาติเกี่ยวกับกลุ่มที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และกลุ่มที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำมีการอบรมสั่งสอนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ปราณีต สุขอุดม^{๒๔} ได้ศึกษาเปรียบเทียบสังคมประเพณีและบุคลิกภาพระหว่างคนไทยและคนจีน กลุ่มตัวอย่าง เป็นเด็กวัยรุ่นชาย ๖๐ คน ซึ่งแบ่งเป็นเด็กเชื้อชาติไทย ๕๐ คน และเด็กเชื้อชาติจีน ๑๐ คน และบิดามารดาของเด็กทั้งสองกลุ่มตั้งกล่าว ให้เด็กในกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มตอบแบบสอบถามบุคลิกภาพ ๒ ชุด

^{๒๓} เพราพรรณ ประพิตรภา, เรื่องเดิม.

^{๒๔} ปราณีต สุขอุดม, เรื่องเดิม.

คือแบบสอบถามบุคลิกภาพสำหรับนักเรียนมัธยมศึกษา **แบบเอ. (High School Personality Questionnaire Form A)** และแบบสอบถามบุคลิกภาพไมตรีสัมพันธ์ และติดตามสัมพันธสังคมประเภทจิตจากบิตามารคาตาย ผลการวิจัยปรากฏว่าบิตามารคาไทยเด็กมีความสัมพันธ์ดีให้แก่บุตร และคาดหวังในตัวบุตรมากกว่าบิตามารคาจีน และเด็กวัยรุ่นจีนสภาพอ่อนโยน จิตใจวันไหวง่าย และคล้อยตามผู้อื่น มากกว่าเด็กไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลในค่านบุคลิกภาพไมตรีสัมพันธ์ พบว่าการเด็กไมตรีสัมพันธ์ ของบิตามารคาไทยสัมพันธ์กับการ เก็บความรู้สึก นั่นคือเด็กไทยถูกฝึกให้เก็บความรู้สึกซึ่งเป็นค่านิยมของสังคมไทยซึ่งเป็นสาเหตุให้เกิดความเกรงใจ ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับการวิจัยของ วีระยุทธ วิเชียรโชติ ในเรื่องลักษณะและธรรมชาติของความเกรงใจ ส่วนผลการเด็กความสัมพันธ์ผลของบิตามารคาจีนมีความสัมพันธ์กับไมตรีสัมพันธ์ของบุตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ เห็นความสำเร็จของตนเองเป็นสำคัญกระทำสิ่งใด ๆ โดยไม่คำนึงถึงคนอื่นมากนัก บิตามารคาจีนที่เด็กความสัมพันธ์ดีให้แก่บุตรน้อยบุตรจะมีบุคลิกภาพไมตรีสัมพันธ์ เคารพเกรงใจผู้ใหญ่ ผู้อาวุโส

เมื่อเปรียบเทียบระดับฐานะทาง เศรษฐกิจและสังคมของครอบครัว เกื้อกูล ทาสี^{๒๘} พบว่า ครอบครัวระดับสูงเด็กความสัมพันธ์ดีสูงกว่าครอบครัวระดับกลางและระดับต่ำ และบุคคลจากครอบครัวระดับกลางมีลักษณะบุคลิกภาพไมตรีสัมพันธ์สูงกว่าบุคคลจากครอบครัวระดับสูง กฤตยา กฤษณา^{๓๐} ได้ศึกษาเปรียบเทียบสังคมประเภทและบุคลิกภาพของบิตามารคา มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยใช้แบบสอบถามบุคลิกภาพ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา **แบบเอ. (High School Personality Questionnaire Form A)** และแบบสอบถาม

^{๒๘} เกื้อกูล ทาสี "การศึกษาเปรียบเทียบสังคมประเภทและบุคลิกภาพของบุคคลจากครอบครัวที่มีฐานะทาง เศรษฐกิจและสังคมต่างกัน" วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย จิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๑๘.

^{๓๐} กฤตยา กฤษณา "การศึกษาเปรียบเทียบสังคมประเภทและบุคลิกภาพของบุตรที่บิตามารคามีระดับการศึกษาต่างกัน" วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัย จิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๘.

บุคลิกภาพไม่ตรีสัมพันธ์กับนักเรียนชายหญิง ชั้น ม.ศ. ๔ - ๕ จำนวน ๘๐ คน และสัมพันธ์สังคมประกิตจากบิดามารดา ที่มีระดับการศึกษาสูง ๘๐ คน และการศึกษาต่ำ ๘๐ คน ผลการศึกษาพบว่า บิดามารดาที่มีระดับการศึกษาสูง มีการฝึกความสัมฤทธิ์ผลและการฝึกความเป็นอิสระมากกว่าบิดามารดาที่มีระดับการศึกษาต่ำ และยังพบว่าบุตรหญิงมีบุคลิกภาพไม่ตรีสัมพันธ์สูงกว่าบุตรชาย

อนันต์ จันทกรวี ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับความคิดแบบสอบถาม และความถนัดทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ จำนวน ๑๕๐ คน ชาย ๑๐๐ คน หญิง ๕๐ คน สรุปผลเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้ดังนี้

๑. นักเรียนหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่านักเรียนชายอย่างมีนัยสำคัญที่ .๐๑
 ๒. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมแตกต่างกัน จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ปาน ๆ กัน

๓. นักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับจ้าง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่านักเรียนที่ผู้ปกครองมีอาชีพเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญที่ .๐๑ และผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ ชาย เกษตร รับจ้าง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน

๔. นักเรียนที่มีลำดับการเกิดแตกต่างกัน มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ปาน ๆ กัน

๕. นักเรียนที่แม่มีอายุแตกต่างกัน มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ปาน ๆ กัน

002409

๓๑ อนันต์ จันทกรวี "การศึกษาค้นคว้าความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ (Achievement Motive) กับความคิดแบบสอบถาม (Inquiry) และความถนัดทางการเรียน" ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยการศึกษา, ๒๕๑๔.

มจรส วีระกำแหง^{๓๒} ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การคิดแบบไม่ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง การอบรมเลี้ยงดูในการฝึกให้ฟังตนเอง และในการยับยั้งการฟังตนเอง ของเด็กไทยเชื้อชาติไทยและเด็กจีนเชื้อชาติจีนในระดับอนุบาล ผลการศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สรุปได้ดังนี้

๑. เด็กจีนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าเด็กไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = -2.46, P < .05$)

๒. เด็กหญิงไทยมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อยกว่าเด็กชายไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = -2.19, P < .05$) ส่วนเด็กหญิงจีนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าเด็กชายจีนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t = 2.27, P < .05$)

๓. เด็กไทยและเด็กจีนที่เป็นลูกคนแรกและคนสุดท้ายของมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน

๔. เด็กชั้นอนุบาลหนึ่งและชั้นอนุบาลสองมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่แตกต่างกัน

๕. ในกลุ่มตัวอย่างจีน พบว่าการฝึกให้ฟังตนเองมีความสัมพันธ์แบบเส้นตรงกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .31, P < .05$) ส่วนในกลุ่มตัวอย่างไทย ไม่พบความสัมพันธ์แบบเส้นตรงระหว่างการฝึกให้ฟังตนเองกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

๖. ในกลุ่มตัวอย่างไทย เมื่อใช้การฝึกให้ฟังตนเองเป็นตัวแปรอิสระ และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวแปรตาม ได้ผลว่าแม่ไทยฝึกให้ลูกฟังตนเองสูงและต่ำ ลูกจะ

^{๓๒}มจรส วีระกำแหง "ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การคิดแบบไม่ยึดถือตนเองเป็นศูนย์กลาง การอบรมเลี้ยงดูในการฝึกให้ฟังตนเอง และในการยับยั้งการฟังตนเอง ของเด็กไทยเชื้อชาติไทย และเด็กจีนเชื้อชาติจีน ในระดับอนุบาล" ปรินฤฎานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัยวิชาการศึกษา, ๒๕๑๕.

มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น้อย ส่วนแม่ไทยที่ฝึกให้ลูกฟังตนเองปานกลาง ลูกจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มาก

๓. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ไม่มีความสัมพันธ์ทั้งแบบเส้นตรงและแบบเส้นโค้งกับการยับยั้งการฟังตนเอง

ความมุ่งหมายของการวิจัย

ความมุ่งหมายทั่วไป

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยต้องการศึกษาถึง ความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กไทยและเด็กจีน

ความมุ่งหมายเฉพาะ

๑. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างความเกรงใจของเด็กไทยและเด็กจีน
๒. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กไทยและเด็กจีน
๓. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กไทย
๔. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของเด็กจีน
๕. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ไทยดีในระดับความเกรงใจ เป็นเกณฑ์ของเด็กจีนและเด็กไทย

เหตุผลเบื้องต้นหลังการตั้งสมมุติฐาน

๑. ความเกรงใจ กับวัฒนธรรม และเพศ

บลันชาร์ด^{๓๓} (Blanchard) ได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับบุคลิกภาพของคนไทยว่า มีความเกรงใจสูง ไม่พยายามทำตนให้คนอื่นยุ่งยาก มักชอบใช้คำว่าไม่เป็นไร เพื่อรักษามิตรภาพ ระวังความโกรธ และจากผลการวิจัยของประสิทธิ์ บัวคลี^{๓๔} พบว่านักเรียนนานาชาติมีความเกรงใจน้อยกว่านักเรียนไทย ผู้วิจัยจึงอาศัยเหตุผลเหล่านี้ในการตั้งสมมุติฐานว่า

เด็กไทยน่าจะมี ความเกรงใจ สูงกว่า เด็กจีน

จากการสังเกต ทั้งวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมจีน มักจะถือว่า ชายเป็นใหญ่กว่าหญิง ผู้ชายเป็นผู้นำ ผู้หญิงเป็นผู้ตาม

กฤตยา กฤษฏาวุฒิ^{๓๕} ศึกษาพบว่า บุตรหญิงมีบุคลิกภาพไม่ตรีสัมพันธสูงกว่าบุตรชาย ซึ่งบุคลิกภาพไม่ตรีสัมพันธนี้ คือการยึดถือความเกรงใจเป็นที่ตั้งนั่นเอง ตามทฤษฎีสังคุมไม่ตรีสัมพันธ บุคคลในสังคมนี้ จะมีความเกรงใจสูง ด้วยเหตุผลนี้ ผู้วิจัยจึงตั้งสมมุติฐานว่า

เด็กหญิงน่าจะมี ความเกรงใจ สูงกว่า เด็กชาย ทั้งเด็กไทยและเด็กจีน

๒. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กับวัฒนธรรม และเพศ

จากประสบการณ์ คนจีนนิยมสั่งสอนให้บุตรชายหรือบุตรหญิงให้รู้จักค้าขายแต่เด็ก โบตัน^{๓๖} ได้เขียนถึงทัศนคติของคนจีนต่อการทำงานว่า "...คนจีนรักงาน ถือว่างานคือชีวิต

^{๓๓} Wendell Blanchard, loc. cit.

^{๓๔} ประสิทธิ์ บัวคลี, เรื่องเดิม

^{๓๕} กฤตยา กฤษฏาวุฒิ, เรื่องเดิม

^{๓๖} โบตัน จดหมายจากเมืองไทย (พระนคร: แพร์พิทยา), เล่ม ๑

๑๘^{๑๘}
ฝึกกันมาแต่เยาว์วัยว่างานสำคัญที่สุด" การอบรมเลี้ยงดูบุตรของคนจีนที่บิดาคิดว่า "...เด็ก
คนจีน ต้องไม่ทำอะไรแล้วทิ้งกลางคันโดยไม่ประสบความสำเร็จ เราไม่เคยย่อท้อต่อความ
ลำบากใด ๆ ทั้งสิ้น..."^{๓๓} และจากสังเกตของสกินเนอร์ (Skinner)^{๓๔} ที่ว่าคนจีน
เป็นผู้ที่มีความอดุสาหะ... ลักษณะดังกล่าวตรงกับลักษณะของคนที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง
ตามที่แมคเคลแลนด์ (McClelland)^{๓๕} ได้ให้คำจำกัดความไว้

มธุรส วีระกำแหง ได้ศึกษากับเด็กระดับอนุบาล พบว่า เด็กจีนมีแรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์มากกว่าเด็กไทย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = 2.46, P < .05$)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงนำมาประกอบในการตั้งสมมุติฐานว่า
เด็กจีนน่าจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กไทย

ทั้งคนไทยและคนจีน นิยมยกย่องบุตรชายมากกว่าบุตรหญิง ผู้ชายเป็นผู้นำ หญิง
เป็นผู้ตาม เขาทำนอง "ผู้ชายคือช้างเท้าหน้า ผู้หญิงคือช้างเท้าหลัง" ซึ่งความรู้สึกนี้ยัง
ฝังแน่นอยู่ในจิตใจของบิดามารดา จึงพยายามปลูกฝังให้บุตรชายประสบความสำเร็จเป็น
ที่เชิดหน้าชูตาของวงศ์ตระกูล ย่อมมีผลต่อการมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของบุตรด้วย ผู้วิจัยจึง
ตั้งสมมุติฐานดังนี้

เด็กชายน่าจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กหญิง

^{๓๓} "เรื่องเดียวกัน", เล่ม ๒. หน้า ๓๖๘.

^{๓๔} William G. Skinner, loc. cit.

^{๓๕} David C. McClelland, and David G. Winter, Motivating Economic Achievement, (New York: The Free Press, 1969), pp. 104,409.

^{๓๖} มธุรส วีระกำแหง, เรื่องเดียวกัน.

๓. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ

๓.๑ ความเกรงใจกับบุคลิกภาพไมตรีสัมพันธ์

ตามทฤษฎีสังคมไมตรีสัมพันธ์ซึ่ง วีระยุทธ วิเชียรโชติ ได้ศึกษาพบว่า ลักษณะบุคลิกภาพไมตรีสัมพันธ์เน้นในเรื่องการมีสัมพันธ์ภาพอันดีกับบุคคลอื่น มีความเกรงใจเป็นที่ตั้ง เพื่อเป็นการสำรวจความแม่นยำของแบบสอบถามบุคลิกภาพไมตรีสัมพันธ์ และแบบทดสอบวัดความเกรงใจว่าควรจะมีความสัมพันธ์ไปในทางเดียวกัน คือ ถ้ามีบุคลิกภาพไมตรีสัมพันธ์สูง ย่อมจะต้องมีความเกรงใจสูงด้วย ลักษณะความสัมพันธ์เช่นนี้ควรเหมือนกันไม่ว่าจะวัดจากกลุ่มตัวอย่างที่มีวัฒนธรรมแตกต่างกันก็ตาม ซึ่ง วีราพร เทพวีระพงศ์ ได้หาความสัมพันธ์ของตัวแปรทั้งสองนี้กับคนไทย พบว่ามีความสัมพันธ์จริงตรงตามทฤษฎี ส่วนในคนจีนยังไม่มีใครศึกษามาก่อน ผู้วิจัยจึงอาศัยเหตุผลนี้ในการตั้งสมมุติฐานว่า

ความเกรงใจและบุคลิกภาพไมตรีสัมพันธ์จะมีความสัมพันธ์กันในทางบวก ทั้งในเด็กจีนและเด็กไทย

๓.๒ บุคลิกภาพไมตรีสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ปราณีต สุขอุดม^{๔๓} ศึกษาพบว่า การฝึกสัมฤทธิ์ผลของบิดามารดาจีนเกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพของบุตรอย่างมีนัยสำคัญ คือถ้าฝึกให้บุตรมีความสัมฤทธิ์ผลมาก บุตรจะมีบุคลิกภาพสัมฤทธิ์สัมพันธ์เห็นความสำเร็จของตนเองเป็นสำคัญ ถ้าฝึกความสัมฤทธิ์ผลให้แก่บุตรน้อยบุตรจะมีบุคลิกภาพแบบไมตรีสัมพันธ์ สำหรับการเลี้ยงดูอบรมบุตรของคนไทย วีระยุทธ วิเชียรโชติ^{๔๔}

^{๔๑} วีระยุทธ วิเชียรโชติ, เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

^{๔๒} วีราพร เทพวีระพงศ์, เรื่องเดิม.

^{๔๓} ปราณีต สุขอุดม, เรื่องเดิม,

^{๔๔} วีระยุทธ วิเชียรโชติ "สังคมไมตรีสัมพันธ์กับการพัฒนาประเทศ" วารสาร

จิตวิทยา, ๒๕๑๓, หน้า ๔๐.

มีความเห็นว่า เรามักจะไม่คอยให้ย่าวัวตัดสินใจอะไรด้วยตนเอง เรามักจะปกป้องมากเกินไป จนในที่สุดกลายเป็นเด็กไม่รู้จักโต แม้อายุ ๒๐ - ๓๐ - ๔๐ - ๕๐ - ๖๐ ต้องอาศัยผู้น้อยอยู่เรื่อยไป

โบตัน^{๕๕} ให้ทัศนะเกี่ยวกับคนไทยว่า "...คนไทยชอบการเสี่ยงโชคมากกว่าการทำงาน....คนไทยรักความสบาย" เมื่อคนไทยมีลักษณะแบบไมตรีสัมพันธ์มาก ความคิดที่จะเอาชนะอุปสรรคหรือ ทำงานให้สำเร็จ ซึ่งเป็นลักษณะของผู้ที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจึงไม่มีตรงข้ามกับคนจีน ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงอาศัยเหตุผลนี้ในการตั้งสมมุติฐานว่า

บุคลิกภาพไมตรีสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น่าจะมีความสัมพันธ์กันในทางลบ ทั้งในเด็กจีนและเด็กไทย

๓.๓ ความเกรงใจกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

ความสัมพันธ์ระหว่างสองตัวแปรนี้ยังไม่มีใครศึกษา และเป็นจุดมุ่งหมายอันสำคัญของการวิจัยครั้งนี้ จากเหตุผลในการตั้งสมมุติฐานข้อ ๓.๑ และ ๓.๒ ผู้วิจัยมีความเห็นว่า ถ้าผู้ใดมีความเกรงใจสูงย่อมจะต้องมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ ไม่วาจะอยู่ในวัฒนธรรมใดก็ตาม จึงตั้งสมมุติฐานว่า

ความเกรงใจและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์น่าจะมีความสัมพันธ์กันในทางลบ ทั้งในเด็กจีนและเด็กไทย

๔. ความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจ เพศ วัฒนธรรม และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยคำนึงถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นตัวแปรตาม

จากสมมุติฐานทั้งหลายที่เกี่ยวกับความเกรงใจและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยพิจารณาแต่เฉพาะตัวแปรตัวอิสระเพียงตัวเดียวที่มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ผู้วิจัยจึง

เห็นสมควรว่าน่าจะได้อาศัยถึงแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยอาศัยตัวแปรอิสระต่าง ๆ มาประกอบกัน จะทำให้ผลการวิจัยปรากฏเด่นชัดขึ้น จะทำให้เห็นความแตกต่างของการมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เมื่อเรากำหนดถึงเชื้อชาติ วัฒนธรรม เพศ และความเกรงใจที่แตกต่างกันไปพร้อมกัน ด้วยเหตุนี้จึงตั้งสมมุติฐานว่า

มีความแตกต่างกันของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ระหว่างคนที่มีความเกรงใจสูง และคนที่มีความเกรงใจต่ำ ทั้งเพศชายและเพศหญิง ของเด็กไทยและเด็กจีน

สมมุติฐานในการวิจัย

๑. ความแตกต่างระหว่างเชื้อชาติวัฒนธรรม
 - ๑.๑ เด็กไทยมีความเกรงใจสูงกว่าเด็กจีน
 - ๑.๒ เด็กจีนมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กไทย
๒. ความแตกต่างระหว่างเพศ
 - ๒.๑ เด็กหญิงมีความเกรงใจสูงกว่าเด็กชาย ทั้งในเด็กไทยและเด็กจีน
 - ๒.๒ เด็กชายมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่าเด็กหญิง ทั้งในเด็กไทยและเด็กจีน
๓. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ
 - ๓.๑ ความเกรงใจและบุคลิกภาพไมตรีสัมพันธ์มีความสัมพันธ์กันในทางบวก ทั้งเด็กจีนและเด็กไทย
 - ๓.๓ บุคลิกภาพไมตรีสัมพันธ์และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กันในทางลบ ทั้งในเด็กไทยและเด็กจีน
 - ๓.๔ ความเกรงใจและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความสัมพันธ์กันในทางลบ ทั้งในเด็กไทยและเด็กจีน

๔. การเปรียบเทียบแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ ตามระดับความเกรงใจ วัฒนธรรม และเพศ คือ
- ๔.๑ เด็กจีนเกรงใจสูงและเด็กไทยเกรงใจสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน
- ๔.๒ เด็กจีนเกรงใจต่ำและเด็กไทยเกรงใจต่ำ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน
- ๔.๓ เด็กจีนเกรงใจสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำกว่าเด็กจีนที่มีความเกรงใจต่ำ
- ๔.๔ เด็กไทยเกรงใจสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำกว่าเด็กไทยที่มีความเกรงใจต่ำ
- ๔.๕ เด็กชายจีนเกรงใจสูง และเด็กชายไทยเกรงใจสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน
- ๔.๖ เด็กหญิงจีนเกรงใจสูง และเด็กหญิงไทยเกรงใจสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน
- ๔.๗ เด็กชายจีนเกรงใจสูง และเด็กหญิงจีนเกรงใจสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน
- ๔.๘ เด็กชายไทยเกรงใจสูง และเด็กหญิงไทยเกรงใจสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน
- ๔.๙ เด็กชายจีนเกรงใจต่ำ และเด็กชายไทยเกรงใจต่ำ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน
- ๔.๑๐ เด็กหญิงจีนเกรงใจต่ำ และเด็กหญิงไทยเกรงใจต่ำ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน
- ๔.๑๑ เด็กชายจีนเกรงใจต่ำ และเด็กหญิงจีนเกรงใจต่ำ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน
- ๔.๑๓ เด็กหญิงไทยเกรงใจสูง และเด็กหญิงไทยเกรงใจต่ำ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน

๔.๑๔ เด็กหญิงจีนเกรงใจสูง และเด็กหญิงจีนเกรงใจต่ำ มีแรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน

๔.๑๕ เด็กชายไทยเกรงใจสูง และเด็กชายไทยเกรงใจต่ำ มีแรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน

๔.๑๖ เด็กชายจีนเกรงใจสูง และเด็กชายจีนเกรงใจต่ำ มีแรงจูงใจ
ใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน

สมมุติฐานดังกล่าวจะทดสอบความมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่
๗ จากโรงเรียนราษฎร์ ๕ โรงเรียน ในจังหวัดพระนคร จำนวน ๓๐๐ คน เป็นเด็กเชื้อชาติ
ไทย ๑๕๐ คน และเด็กเชื้อชาติจีน ๑๕๐ คน

ความเชื่อเบื้องต้น

ผู้วิจัยมีความเชื่อว่า

แบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความแม่นยำและเชื่อถือได้

ความจำกัดของการวิจัย

การวิจัยนี้ ไม่ควบคุมองค์ประกอบบางประการเกี่ยวกับระดับการศึกษา ฐานะ
ทางเศรษฐกิจ สังคม ของบิดามารดาของกลุ่มตัวอย่าง

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

ความเกรงใจ หมายถึงคุณลักษณะทางความรู้สึกอย่างหนึ่งที่ไม่อยากทำให้คนอื่นเดือดร้อน รำคาญใจ และใช้ เป็นกลวิธีในการสร้างหรือรักษาสัมพันธภาพกับบุคคลในสังคมไทยยิ่งยง จนบางครั้งละเว้นในสิ่งที่ต้องกระทำ หรือกระทำในสิ่งที่ฝืนใจ มักเกิดขึ้นในบุคคลที่มีฐานะในสังคมต่ำกว่า เช่น วิทยุต่ำกว่า หรือทรัพย์สินน้อยกว่า เป็นต้น ฉะนั้นความเกรงใจก็เกิดความรู้สึกมาก ซึ่งไม่มีศัพท์ในภาษาอังกฤษที่มีความหมายตรงกัน จึงใช้ทับศัพท์ภาษาไทยว่า Krengchai ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบความเกรงใจ

แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ หมายถึงความต้องการความสำเร็จ ทำให้บุคคลมีการกระทำเพื่อบรรลุเป้าหมาย ด้วยการแข่งขัน และการทำงานด้วยมาตรฐานอันดีเยี่ยม มีความอดทนมานะบากบั่น พยายามเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ กล้าเสี่ยง มีความสบายใจเมื่อประสบความสำเร็จ และมีความวิตกกังวล เมื่อประสบความสำเร็จล้มเหลว ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์

บุคลิกภาพไม่ตรีสัมพันธ หมายถึงลักษณะพฤติกรรมของบุคคลที่มีความเกรงใจ เป็นที่ตั้ง ไม่กล้าตัดสินใจ หรือแสดงออก มีความเคารพเชื่อฟังผู้ใหญ่ นับถืออาวุโส ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถาม บุคลิกภาพไม่ตรีสัมพันธ ผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบนี้จะได้คะแนนจากแบบสอบถามสูง

บุคลิกภาพสัมฤทธิ์สัมพันธ หมายถึงลักษณะพฤติกรรมของบุคคล ที่มีความคิดแบบประชาธิปไตย เห็นว่าทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกัน มีเหตุมีผล มีอิสระในการดำเนินชีวิต สามารถกระทำสิ่งต่าง ๆ ได้โดยไม่คำนึงถึงความรู้สึกของผู้อื่น ซึ่งวัดได้จากการทำแบบสอบถาม บุคลิกภาพไม่ตรีสัมพันธ ผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบนี้จะได้คะแนนจากแบบสอบถามต่ำ

เด็กไทย หมายถึงเด็กชายหญิงที่มีบิดามารดามีเชื้อชาติไทย พูดภาษาไทย และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ ในโรงเรียนราษฎร์ไทย

เด็กจีน หมายถึงเด็กชายหญิงที่มีบิดามารดามีเชื้อชาติจีน พูดภาษาจีนในครอบครัว และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ ในโรงเรียนราษฎร์จีน

หมายเหตุ การที่ใช้ภาษาเป็นหลักในการแบ่งเชื้อชาติ เพราะภาษาเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่ง เอ็ดเวิร์ด ซาปาย (Edward Sapir) นักมานุษยวิทยาสาขาภาษาศาสตร์ ได้อธิบายว่า ภาษามีคุณลักษณะทางจิตวิทยา เป็นสัญลักษณ์แห่งวัฒนธรรม ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบการติดต่อสื่อสารหรือการคิด การที่บิดามารดาใช้ภาษาจีนแสดงให้เห็นถึงขบวนการสังคมประกิตในการถ่ายทอดค่านิยมให้แก่บุคคล นับตั้งแต่เกิด ทำให้เด็กมีลักษณะและความคิดเห็นอย่างวัฒนธรรมจีน

ประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัย

๑. การศึกษานี้จะช่วยให้ทราบว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างความเกรงใจกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์หรือไม่
๒. ถ้าความเกรงใจและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กัน จะทำให้ทราบว่า การมีความเกรงใจมากหรือน้อย มีผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มากน้อยเพียงใด
๓. การทราบความแตกต่างของความเกรงใจ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของคนไทย และคนจีน จะเป็นแนวทางให้ทราบถึงความแตกต่างในบุคลิกภาพด้านหนึ่ง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อครูผู้แนะแนว ที่จะแก้ไขข้อบกพร่องของนักเรียน และเข้าใจนักเรียนสองวัฒนธรรมดังกล่าว
๔. เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ถ้าทราบว่าความเกรงใจ มีอุปสรรคต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์จริง ครูผู้สอนจะได้หาวิธีลดระดับความเกรงใจ และเพิ่มระดับของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์
๕. เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของบุคลิกภาพของคนไทย อันเนื่องมาจากค่านิยมเรื่องความเกรงใจ เพื่อให้มีบุคลิกภาพที่เหมาะสมกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
๖. เพื่อเป็นแนวทางให้มีการศึกษาวิจัย เกี่ยวกับความเกรงใจและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ โดยมีตัวแปรของวัฒนธรรมอื่น ๆ นอกเหนือไปจากวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมจีน.